

Nepotpisani se dopisati na tiskaju.
Prispontana se pisma tiskaju po 5
av. svaki redak. Oglasi od 8 redak
stote 60 n. za svaki redak
više 5 n. ili u službi opštovanja
za pogodbe sa upravom. Novci se
ili poštarskom uprataicom (as-
segno postale) na administraciju
"Naša Sloga". Ime, prezime i naz.
biti potu valja točno označiti.

Kome list nedjelje na vremenu,
zaka to javi odgovarajuću u otvo-
renu pismu, za koje se ne plaća
potarac, ako se javava napisati:
"Koklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom raste male stvari, a s logom sve pokvari*. Nar. Pos.

Očitovanje.

Na klevete i na otrov, što no ga
sipaju i bacaju talijanski "liberalni"
listovi na nas slavenske svećenike,
nismo se nikad ter se ni nećemo oba-
zirati, držeći se one: „i prezirahu ga
ali se on učini kao da nije
tu“ (I. Reg. 10, 27). Kad bijaše
Sokrat poručeno, da ga je opsovao
njeki čovjek, reče on: „Pustite ga,
to je njegova bolest“. Tako i današnji
vikaci više trebaju sažaljenja i molitve,
nego li odgovora il oprovrugauća. Po-
kriveni plasti patrionizma (I.), ter obo-
ružani nevinim perom i strljivom
hartijom, vuci razderavci u ovčjoj
koži, skoče na sudačku stolicu: i
jaoh ti ga svećenstvu, koje se neklanja
liberalnim patuljkom! „Quis talia fundo.
Temperat a lachrimis“ (Virg.) — A
nezna strpljivo občinstvo, čitajuće ovake
liberalne fraze proti svećenstvu, da
za štograd slična načrka neće se
drugo van vreću zlobne volje i na-
kane. Nu, da se previše ne bavimo
tim našeg preziranja dostoјnjim listovima,
ter kratimo važnijim stvarim mjesto u
velećenjenoj „Našoj Slogi“, svrjujemo
sa Justom Lipajom: „Kako no se mi,
sko pas ili konj pokraj nas kroz
isključnu kuhuju protroči, te nas oblati,
ne razsrećivo, ter mašimo se blata,
da istim načinom vratimo nerazumnoj
ivotinji, dapaće svu pomoru obratimo
na očišćenje svoje osjeće, tako obo-
ružajmo se i proti klevetnikom, koji
nas, ne iz osvjeđenja, da pravo rade,
nego iz zlobe i slike biesnoće blate“. S
te strane dakle imamo predeblju
kožu, da nam se može doći do živa.

Ali ima ih žalobice i med sve-
ćinstvom takovih, koji poput talijan-
skih liberalnih novina misle i govore,
i slavenski svećenici nebi imali ni-
koliko — osobito pak u vremi izbora
— križati „čiste, poštene, pa-
ijotične abožne namjere“. Je talijanska gospoda napram hrvat-
ima i slovenskim kmetom goje. Ovim
čim po zvanju drugo, om scienimo,
da treba ipak nješto odgovoriti, i to
koliko se najkraće dade.

Što se tiče namjera talijanske
— podje, mi nećemo da iztražujemo
i zpitujemo nijihovo unutrašnje, što
se a d m i s l e i kuhaju proti na-
šmu kmetu, nego pretresujemo i
uglavabamo ono, što su oni dosad —
u 30 godina ustavne dobe — učinili,
da bi se u svakom obziru kukavno
stavlje istarskog seljaka poboljšalo.
Vrh toga mogle bi se debole knjige
napisati, pune neoprovizivih dokaza,
ta se je upravo u to doba najviše
nanešlo krivica našemu jednomu na-
rodu. Slobodom, ustavom zajamčenom
koristila se svemoguća talijanska,
liberalno-kapitalistička stranka samo
za se i stoje, a kmet nije imao
po njezinoj nečistoj osnovi — o
toj slobodi nikad ni doznati, a još
manje pako okusiti ju, akoprem je
i preimostivi Vladar istu i njemu
odio. Sve se stvaralo za kmeta
bez istoga i proti istomu i to, da se
za svetu stvar rimske katoličke crkve
za stanovite svrhe potalijanci ili i zato proti svakoj možebitnoj sumnji,

da ga nebude, kad se ga izsisa. Ali svaka sila da vremena! Svevišnji, koji je danje teliko ponuđenje na-
šemu narodu, neće ipak, da se isti zatari, već hoće, da se ligue i da živi. Užije se to kaže u brk talija-
naškoj gospodi: Odsad unaprijed „nil
de nobis sine nobis“ (ništa za nas
bez nas). I odlatje toliko urnebesne
vike i halabuke u kući izraelskoj!

A mi svećenici tog potuštenog
naroda, čim smo sakrivili, da se kod
toga ne ruži i izobuje? Evo vam
i na to odgovora: „Prima sacerdotes
senserunt proelia, primis urgentur telis,
vulnera prima ferunt“.

1. Percute pastorem... Utri
pasturu i raztrkati će se orce!

2. Mi svećenici učimo posluh
prama Bogu i sv. crkvi; mi smo oni,
koji govore, da je svaka oblast od
Boga i zato molimo i radimo za do-
brobit prejasne naše habsburžke di-
nastije.

3. Med pukom smo odrasli,
med pukom i za njega živimo, njega
i njegovo odnošaje podpuno pozajemo,
i zato mu govorimo: Puče, digni se,
postavi se na svoje noge, otrasi se
duga i nečini drugoga bez skrajne
potrebe, i tako bit ćeš svoj u svojoj
kući. To dakako negodi lihvaram. Al-
tko skribi za duševnu i tjelesnu dobro-
bit puka, skribi i za dubrotib obćine,
pokrajine, države, dinastije.

4. Od tuge nam srce puca kad
moramo gledati, kako se bezdušno i
bezstranno, postupa s nekim našim
narodom. Škole će nu se, i to takove,
u kojoj će što naučiti: škole u ma-
terijemu njegovom jeziku. Nesnosna
je tiranija: pružati djeci prve nauke
u njoj nerazumljivom jeziku. Samo-
silni, ugledajte se u sv. crkvi, kako
one postupa u misijonskih svojih ško-
lah! A nam se krati u ustavnom državi,
na koncu devetnaestog stoljeća ono,
što uživaju i najdiviliji narodi u Africi!
Upravu občinskog imetka mora narod
u svoje ruke dobiti, ako neće, da mu
se i to protepe. Sve to pak i slična
dostignut će birajuć u občinsku, ze-
malijsku i državnu upravu požrtvovne
muževne njegove krv i jezika.

5. Mi svećenici imamo ne samo
pravo, nego i svetu dužnost, da „damo
cesaru, što je cesarovo“, jer nam
to zgovida božanstveni naš Spasitelj.

Mi dugujemo pak cesaru nesamo po-
rez u novcu i krvi, nego mi mu moramo
dati i dobre sarjetnike, koji mu pe-
mežu zakone stvarati, a to su valjani
zastupnici. Da uzmoguemo pak dati
cesaru što je njegovo, moramo po
našoj najboljoj savjeti i polag naše
moći na to radi, da budu u zakono-
tvorne sabore samo katolički i patri-
tički moževi izabrani. Na to nas po-
zivaju i u tom nam daje pravac enci-
klaka pape Lava XIII. „Immortale
Dei“. Očuvao nas Bog od liberalnih
katolika i liči katoličkih liberalaca! Mi
slavenski svećenici napokon u ničem
nećemo, da zaostajemo u goručnosti
teži istoga i proti istomu i to, da se
za svetu stvar rimske katoličke crkve
za stanovite svrhe potalijanci ili i zato proti svakoj možebitnoj sumnji,

koja bi se mogla u tom proti nam
poroditi, svečano prosvjedujemo.

Tako mi mislimo i tako radimo,
a zlobna je laž i drzovita klereta, da
mi Talijane mrzimo il pak proti istim
žikam. Te mogu reći samo oni, koji
nas i naš narod nepoznaju i o kršćan-
skoj ljubavi ni pojma neimaju. Mi
učimo i znamo da sila talijanski, a
naši protivnici nek uče hrvatski, od-
nosno slovenski i bit će mir i ljubav
među nama, što mi želimo i našto
radimo. Tako sude:

Slavenski svećenici Istre.

Carevinsko vieće.

I. sjednica dne 9. i svečano otvorene
dne 11. aprila.

Prisutno je 318 zastupnika i svi
članovi ministarstva. Nešto poslije 11.
ure dade ravnatelj kancelarije znak
zvonceru, da se sjednica otvara. Pred-
sjednik ministarstva grof Taaffe pozove
najstarijega člana sabora dra. Smolku,
da preseda dok se izabere stalno
predsjedništvo. Ovaj zauzimajuć pred-
sjedništvo bio je radostno pozdravljen.
Ravnatelj kancelarije čita mu njemač-
kim pak poljskim jezikom formolu
svečanoga obećanja, a on obećaje
poljskom rječju, te pozdravlja vieće i
imenuje četiri zastupnika za bilježnike
te sjednice. Jedan ovih pročita pripis,
kojim se diže sa ministarstva finančija
Dunajevski a imenuje ministrom
financija Steinbach. Na to se čita
formula svečanoga obećanja u svih
jezičili ovostrane polovice monarhije;
priziva imena zastupnika, kojih svaki
svom jezikom obećaje. Predsjednik
se još spominje premilnih članova
vieća, među njimi i Poklukara, te
zatvara sjednicu.

Svečano otvorene vieće sviba se
dne 11. aprila o 12. uri u ceremoni-
jalnoj dvorani u vladarskom dvoru.
U dvorani rasporedaju se članovi go-
spodske kuće, među njimi i dr. Va-
trošlav Jagić, na desnoj, članovi
zastupničke kuće na levoj strani i
to što u vojničkom, što u svećenič-
kom, što u činovničkom, što u narod-
nom odjelu, a mnogi u fraku i bijeloj
kraveti. U ložah po strani zaokupljeni
su svi prostori, većinoma gospodjani,
bez klobuka. U prostorijah za diplo-
matičko osobje ima talijanski i englezki
odaslanik, i srbski i japanski poslanik.
Po stranah prestolnoga neba su tri
austrijska tri ugarska čestaika tjelesne
straže izvučenimi sedjnjama. Točno o
12. uri udari najviši ceremonijalni
meštari tri put palicom u znak,
da vladar dolazi. Nastane posverenja Š-
šina, u dvoranu ulazi vladar sa prat-
njom, ministri i nadvojvode. Tih pred
vladarom idu najviši dvorni meštari
knez Hohealoh sa državnim že-
zljom i najviši dvorni meštari grof
Szeceš sa državnim mačem. Po
strani i od straga stupaju stonici tje-
lesne straže sa generalnim adjutantom
grofom Paarem. Sve je u velikom
sjaju. —

Izlazi svakog četvrtka na cijelo
arbu.

Dopisati se nevarnije ako se i
neisključi.

Nebijegorani listovi se neprimaju
Predsjedništvo postarom stoji 5
for., za sejmačko 2 for., na godišnje
izmjereno for. 12/13, i 8 za po-
družino Ivan carovića više postarina

Na mao, jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi
se u Via Carintia br. 25

Kad je vladar stupio u dvoranu
uz ključnik predsjednik gospodske kuće
Trautmannsdorf njemačkim jezikom:
„Njegovo Veličanstvo, car živo!“ U
dvorani odjeknu taj glas u raznih je-
zicah. Kad bijaše vladar na priestolnoj
stolici, predao mu je grof Taaffe pri-
estolni govor, koga je pa on, pokriven
glavom i zvončim glasom pročitao.
Vladar izruča u svojem govoru carski
pozdrav članovom objuh kuća; nada
se, da će predstojec sasjedanje biti
uspješnog rada, k kojem su pot-
zvani i dobrosili svi, koji su osje-
đeni, da bud strankami stoji skup-
nost, i pučanstvo. Navadja pak
zakonske osnove, kojim će se imati
baviti obje kuće, a to se tiči gospo-
darstva; sporazumjena između po-
družetnika i radnika i koliko je mo-
gle većega izravnjana družvenih
protima; osiguranja proti nezgodam;
poljodjelstva; uređenja rieka; obve-
zatogu osiguranja proti ogњu; pre-
uredjenja izravnih poreza; družava
Lloyd, i dunavsko-parobrodarskoga;
podržavljenja i gradnja željeznice;
preuređenja trgevačko-političkih od-
nošaja naprama izvanskih državam;
preuređenja državopravnih i lječnič-
kih nauka kao i ustrojenja medicinske
fakultete u Lvovu; promjena postupka
u gradjanskih i kaznenih stvarih; radnja
za provedenje ujedinjenja glavnoga
grada Beča. Izbje pak, da sve države
evropske žele uzdržanje mira, i da
smo mi u prijateljskih odnosaši sa
svim državama. Izriče nadu, da će se
sve razpravljati mirno i načinom, koj
kaže, da se i strankarskoga protivnika
stuje. U jednoj stvari djelokruga ze-
maljskoga sabora se je na taj način
doseglo zadovoljuće uspjeha, i vladu
će nastojati, da unaprijed u istom smislu
radi (česka ugovoda). Govor svršuje
ovim riječim: „Tek uztrajnom i duž-
nostnom radnjom, kako ju od Vas
osjećujem, dobivaju obstojeće ustavne
uredbe svoju podpunu vrednost; na
taj način može se očuvati jedinstvo i
moć države, i u obzir uzeti različite
odnose mojih kraljestva i zemalja,
te razne probitke njihovih stanovnika;
tim putem posjedivati će se najizdat-
nije čudoredno, duševno i gospodar-
stveno blagostanje Mojih vjernih na-
roda, koji svi stope jednako blizu mo-
jem srcu, uz čuvanje njim ustavno
dane jcdnakopravnosti. Neka Bog,
Svemogući, dade svoj blagoslov od-
govornoj djeljui.“

Govor bio je dva tri put i na
svrsi povijadivan.

Poslije svršena izšao je vladar
sa pratnjom, pozdravljen kao na po-
četku svi se živo, a za njim po malo
zastupnici i občinstvo.

* * *

U II. sjednici dne 13. aprila
izzrebalo se je najprije 9 odbora
između svih članova sabora, koji
imade izpitati izbore, a onda imena
svakoga pojedinoga člana, u ko-
jem odboru da bude razpravlja-
tijev izbor.

U ovoj sjednici bio je prisutan i položio je svoje obećanje i dr. Vergottini, proti kojem su već prispjeli prosvjedi, kao i dotične tiskane knjižice.

Izbori, proti kojim je podaštri prosvjed, bili će izručeni na izpitaju posebnom odboru.

Zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda sklopili su tjesnu zajednicu i posebnom skupnom izjavom stupili u konzervativni klub.

Naši prosvjedi (protesti)

proti izbornu, obavljenom dne 4. marta 1891. u zapadnih izvanjskih kotarima Istre.

Naše političko društvo „Edinstvo“ objedanilo je u posebnoj knjižici od 31 stranice prosvjede, što no je upravio u ime svoje i drugova izbornika zapadne Istre g. Josip Veličkane, srećenih u Joršićih (Vodnjančinu) na carevinsko vijeće proti izboru g. dra. Tomažu Vergotinu.

Mi ćemo doneti — ako nam bude prostor lista dopušćao — te prosvjede u cijolini, inače u izvadku, a za danas priobćujemo pismo, tiskano kao predgovor na početak knjižice, namjenjeno g. zastupnikom na državnom saboru, koji se tu knjižicom jur dobiti. To pismo glasi:

Kroz više stoljeća bila je Istra, da- rođito sadanji politički kotari Kopar, Poreč i Pula, sa kvarnerkim otoci pod gospodstvom mletačke republike. Djejolomice oživljavanjem preostanskog nekada romani- ziranih naroda, djejolomice pako novimi naselbinskim i one obale (talijanske) pojećao se je talijanski život u gradovima, te je doskora stekao samovlast nad čitavim javnim životom Istre. To gospodstvo pri- držao je taj život i onda, kad je Austrija zamjenila Mljutaku, jer je talijanski život uvrćivan iz predava proti Slavenom, te je i danas još utvrđeno mnenje, da je gospodstvo Talijana nesito nužnost, naravna, premda se je po popisu pučanstva većina puka izjavila, da joj je materinski jezik hr- vatski, odnosno slovenski, čim se je puk za cijelo priznac slavenskom narodnošću.

Pošto se je sad narodna svjet po- čela buditi i rasti među istarskim Slo- veni, to su i oni stali zahtijevati, da buda dionici javnoga života u smislu zakona, te se je zaostroila oprieka između talijanske samovolje i gospodstva, jer su ovu unatoč razumjevajući temeljni državnimi zakoni ravноправnosti svih narodnosti, htjeli za- držati to svoje gospodstvo.

Kod svake bo prilike, gdje se radi o praktičnoj provedbi temeljnoga državnoga zakona, to ostalih zakona državnih i političkih pravih državljanu, nastoji talijanska stranka uporabom svih mogućih ardestava osujetiti tu provedbu, te i nadalje ostaviti u životu ovaj neprirođeni odnosaj.

Svaki korak, što ga Sloveni Istri poduzimaju za obranu te obistenje svoga narodnoga obstanka, svaku vršenje svoga živonjajućeg učinkovanja kojim ih izbora, izazivaju bjeosno protivnički stančari i njihove štampe, „Nezahvalni stverovi“ — „divile čete barbariske“ — „nazi robovi“ — „buntovnici“ — „ostanci Huna“ itd. to su običajni nadimci, a kojim ih u takvih slučajevih časte protučnici Slavena u Istri. — Svega toga bilo je u obliku i u oči netom mnulih izbora za carevinsko vijeće.

Da se zapriče zastupanje neoskih občina u kotarim koparskom, porečkom i puljskom, kako bi bilo u interesu Slavena, poduzimalo se je sve moguće već kod izbora izbornika; no pošto su Slaveni ipak pobedili, nije se talijanska stranka želela počiniti čine nečuvane bezbjednosti te otvorene protuzakonitosti, da pomogne do pobjede svomu kandidatu dru. Tomažu Vergotinu.

Mi ne znamo, da li je istome izdana vjerodajnica, te hoće li imati udvažnosti, da stupi u carevinsko vijeće, no uz neobične prilike u našoj zemlji, nije ni to ne moguće, te moramo biti spremni na sve.

Molimo stoga najljubljaše Vaše go- spodstvo, da blagoivimo temeljito provesti priložene izborne prosvjede, te se uverjenti o istinitosti njihovog i o nečuvanosti či- ejenica, te ne ostaviti bez uvaženja avrede, zabećene u lico slavenskom narodu i navedene u tek prosvjedih

Slavensko pučanstvo Istre uvjereni dimnjak hotomice, jer mu se ga valjda je najdublje, da će ari zastupnici care- vinatoga vijeće — bez razlike narodnosti — najodločnije odsuditi nepravdu, poči- njuju na 4. marta 1891. po izbornih po- vjerenstvih u Poreču i Vodnjani.

Zavlačenje, koju bi pod drugim okol- nosti možda umjesto bilo, ordje bilo bi neumjestno. Stranka, koja je na 4. marta 1891. počinila pravo političko zlo- činstvo, ne zaslužuje više nikakvu obziru. Ona je godine i godine sama i neograni- čeno gospodovala u Istri, a da si nije stekla baš ni najmanje pravo na za- svlačenje od strane slavenskoga pučanstva.

Zalostni gospodarstveni i izdravteni odnosi, podpuno upropalačenje poljodjelske i obrta, posveravanje pomanjkanje pro- metnih sredstava, te drugih najužidnijih institucija u nekih predioch, to su posljedice izključivoga gospodstva stranke, koja ave više i više gubi tlo i medju sa- vim talijanskim pučanstvom, te koja čini posljednja očajna naprezanja i ne žaca za nikakvih redova, da ustavi bar za neko vrijeme svoj konaci pad.

Dok god bude ta stranka oraklo ne- ograničeno gospodovala, kako sada, nito se Istra nikad primiriti niti će se moći kulturno razvijati, kako bi mogla po stoj- jem zemljopisnom položaju, te po naravnim darovima svoga pučanstva.

Trat, u aprila 1891.
Predsjedništvo pošt. društva „Edinstvo“.

D O P I S I .

Sv. Matej, 10. aprila. (Dimnjak i dimnjičar). Vani se dizao ulan vjetar. Duše, da se stari hrasti ruše. Prozori se trešu, da se strah spopada. Kad u tom najvećem biesniju vjetru, kakva polata iz „Zdrave Marije“ veliko zvono zazvoni. I nehotice u sebi pomislili: negdje biti će nesreće — ah strašne nesreće! Ali gdje? Nogo ti klecaju strah te hrvati. Na glas zvona sve izleti iz kuće, staro i mладо, muško i žensko, jedno drugo pita: što je, gdje gori? Od silnog vjetra ne čuju odgovora, već samo možeš opaziti u koliko ti oči ne zablešćuju prah gonjeno burom, da svjet brzin korakom boli prame- kući na kraj sela. Zvono zvoni neprestano. Ljudi se kupe. Prvi, koji bijaha jošte i- dalska opazili vatru, na koju domaćini nit sanjali nisu, nabrupe u kuću javljaju domaćinom: ta krov, kuća ram gori, biješte, spasite se! Onda se razidju: jedan kupiti ljudi po selu, drugi put zvonika zvoniti. Na prvi glas onih, štono bijahu prtičali, domaćini nisu htjeli vjerovati, mislili su, da se šale. Izdjdu podslje od kuće i jači! imedu što viditi. Krov kuće sav u plamenu, časom ga nestane, časom se digne dva, tri do četiri metra u vis, te se opet raz- di u cijelom krovu gonjen strašnom burom. Istruk vrcaju na sve strane.

Okretan mladić sin domaćinov uvidiv oduah, da samo dimnjak kuće gori, po- bili sto ga noge mogile nositi u kuću, zgrabi komad gunje, ponjave što li... — pope se hitro poput mačke na krov, za- tvori tim dimnjak, plamen prestane su- ljiati, štititi se, iskre vrcati. Polje vodom, stono, mu ju drugi na dohvati doneće i sto u jedan tren svlada vatru, koja je pretisla pretvoriti u prah i pepelo svu kuću, a ne samo tu, nego u velikoj pogibelji bilo bi i sve susjedne kuće. Sve bi bilo u tijeku čas postalo žrtvu plamens, do- godi li se to u kasno doba noći, kad bi bili ljudi polegali da odpočinu.

Osim je načinom najbolje gasiti vatru u dimnjacima. U obče u zatvoreni mjesti- tim, da zapričećimo ulaz straka, jer će oganj trajati dok se potrodi kisik, bez ko- jega ne gori.

i judi i oružnici, koji su se odmah na glas zvona našli na licu mještaja, videći da neima više pogibelji, razidju se svojim kućam, jer pravo rekući nije bilo pogovora ni dogovora na onoj buri.

U istinu nemogu od manje, a da ovđe ne spomenem, da bi toj nesreći bio najveći krivac dimnjak, koji nije bioš pred tri mjeseca i pol omesti taj dimnjak izgovarajući se, da on neće za samih 10 novčića nositi sobom kruglju, kojom se čista dimnjaci uskog otvora, kakav je baš onaj; jer da u cijeloj okolici neima već jednoga sličnoga. Opaziti nam treba, da se taj delija znade baš ljudski izkiseti, gdje nebi imao pravo; da znače prizivati nadimke (epiteti) i krpice ljudem, koje bi doista njemu samome najčastnije pripadale.

Istaknuti moramo nadalje, da je pred ne malo vremena taj dimnjak i njegov drug — nezum pravo — jer se svako malo mjenja, ovđe nam upalio jedan

dimnjak hotomice, jer mu se ga valjda je dalо čitati, te pušio ga rek gor; jer se žene otrele za njega kao pas na mačku, a on bogne pobije, kao da si ga polio malevo vodom, u bližini kruša. Bilo mu ipak nejakako teško pri svetu, pa izdaje voć pod mrak iz krema kazav; idem ipak malko pogledati, da vidim što je sa dimnjakom, ali neću se približiti jer mi bave oči ikopale, "ta jedra sam prie pobijago". Mislim, da to nebi smjelo biti, a osobito ne u ovih stranaš, jer valja znati, da ovđe ljudi većinom drže sieno, ali su i drugi krov za tavatu (podatak) pod krovom. Ix upaljena dimnjaka istrica gonjena vjetrom uleti pod krov istoga ili susjeda i taj junak lepot pri- zora! Nad timi umjetnici crnci imao bi malko bolja pauku držati poduzetnik, a ne manje i oblasti, koje imaju nad tim biti; jer bi moglo doći do velikih nesreća. Dotar na pogovor o nesreći, koja bi bila skoro nastala, pripovedao mijedan seljak sliedeću criticu:

Cuja gospodine! Negdje pred 50 godina upalio se ovđe susjedu dimnjak. Ljudi vam navale kao danas. Jedni lete, drugi tamо. Najsmjeliji brao potraži testive, prisloni na kuću, pop se na krov, da odloži vodom pogasi. Međutim nješto prispete u uho kuće gospodaru: Martine! prizate u dimnjak, odmah će vam se pogasiti. (On je dakako mislio pucati iz nutra u dimnjak). Naš Martin niti pet, nit šest nabije puške jednocijevku prahom blagoslovijen i težkim olovom — izdje u dvorište, namjeri — odape — treba u dimnjak! Najsmjelijemu pak, koji se bio upravo popeo na krov i bio pri- pravan, da polije dimnjak vodom ispad, kabeo iz rukuh i na svu streću ga nijedno zvono pogodilo nije. Bogu imao je zaštitnik, jer je puška bila jednocijevka, da je imao: „kud za vaxda gre se“, dokako nit ne pogasiti dimnjaka. —

Pogled po svetu.

Trat, dne 15. aprila 1891.

Austro-Ugarska: Dne 9. t. m. započelo je novo zasjedanje carevin- skoga vijeća. Toga dana otvorio je naime po godinah najstariji član gosp. dr. Smolka carevinsko vijeće, te su zastupnici polozili svečano obete- janja u svojem jeziku. Dne 11. t. m. otvorilo je Njeg. Velič. cesar i kralj Fran Josip I. zasjedanje carevinskoga vijeća i gospodsko kuće svečanoj na- činom procitav priestolnog govora. Na drugom mjestu nači će naši čitatelji glavni sadržaj priestolnoga govora, a ovđe spominjemo za sada samo toliko. da se je obistinilo ono, što smo u prešloj broju naglasili, da će biti glavni sadržaj toga govora: narodno- gospodarska pitanja.

Grof Hohenwart pošlo je za rukom sastaviti novi klub pod nazivom „konzervativni klub“. U taj klub stupili su konzervativni Niemci i Talijani, a najposlije Slovenci i Hrvati. Stupajući u taj klub slovenski i hrvatski zastupnici izručili su predsjedniku izjavu: „Zastupnici sloven- skoga i hrvatskoga naroda na državnom saboru, pridržavajući si užu među- sobnu sveću, očituju, da stupaju u konzervativni klub čvrstim osvjeđo- čenjem, da će klub krepko i odupirati njihovo nastojanje, da se postigne ravnopravnost Slovenaca i Hrvata, te očekuju, da će se klub kod sastav- ljanja pojedinih odbora uvek obazi- rati na slovenske i hrvatske, konser- vativnom klubu pripadajuće zastupnike, da će njim opredeliti primjereno za- stupanje, ter njim samim pušteni, da oprediele njim odlučene zastupnike u razne odbore“.

Tim je dakle odlučena sudbina slovenskih i hrvatskih zastupnika na carevinskom vijeće. Mi neželimo drugo van, da se nebi gospoda zastupnici nikada pokajali, što su pristupili tomu klubu.

Srbija: Narodna skupština pri- hvatila je zakonsku osnovu, po kojoj

se moraju srbski kraljevi supru- zi kraljevine — seliti, te ostati izvan zemlje sve doble, dok bude kralj Aleksander proglašen punoljetnim. Njegovim roditeljem dozvoliti će se povratak u domovinu jedino u slučaju teške kraljeve bolesti. Sto su prognali razkrila Milana iz decazione, dade se lako opravdati, jer je samo splet- kario proti svomu narodu, a da su prognali i nežužnu kraljev majku, te će teško pred povjeću opravdati da našnji vlastodržci u Srbiji.

Bugarska: Po čitavoj kneževini hrvataju i zavaraju tobožne buntov- nike i ubojice ministra Belčova, ali pravoga zločinu nisu jošte našli. Sada je juči izvan dvojbe, da je imao pasti Stambulov, proti kojem bijaše na- pereno ubojito oružje, al on je sretno smrtni izbjegnuo, dočim je za njega platilo njegov nevin drug. Bugarski rodoljub i bjegevac Benderev, da je upravio na bugarske bjegeunce uz srpsku granicu proglaš, „kojem kaže, da je došao čas, da se bugarski na- silnici svrgnu i narod oslobođene. Duž- nost, da je svakoga Bugarina, da bude spremjan. Bjegeunci se nadaju, da će naskoro stupiti na tlo svoje oslobođene domovine.

Franina i Jurina

Jur. Ma ča ni baš nikako moguća zapret na blatna usta porečkoj lažitorbi?

Jur. Drugi ti zač?

Jur. Ča neznaš, da neputi na mrtu ni popa ni featra, pak ni samega biskupa, nika učili u talijanski tog.

Jur. Fran budi pametan! Neka laje i za- vija, ter zas, da ocalaka tru- bica ne negredru na nebesa.

Jur. Aj vero imam pravo.

Vienac rodu mome.

(Na poklon malej Jelki S.)

Dajte mi ražica

Amo nevečih:

Liljana bielih,

Mirisnih ljubica

Dodatajte k tome —

Rode ču svome

Vienac ja vit.

Pro — znak ljubavi

Što mu se budi

Za dom a grudi;

Rujna i krvca bij

Za nj što ju proli

Kad će — o boli!

Prestat ju lit!

Drago — čistoča je

Što ga put niti

Biserne kiti;

Čudi bezazlen

Rad da se vine

Gor u visine,

Slobode sin.

Treće pak smjerost mu

Svetla nek kaže:

Ljubica drah

Miri u kupinju,

Košto nju oso

Pritišta bôno

Todi ga din.

Što mu prestatlo?

Vjera u Boga

I okrom toga

Pješma — to zrealo

Duće mu vedre

In gradi jedre,

Šteto mu vre.

Sed se put bejice
Valja i gora
Dolje do mora
Sada pak gledi se
Tihana, bôna
Ili ko ona
Labudja mre:

* * *
Zemlja se probudi
Budi se i ti
Tek ne zabit
Nakita vjeri si,
Dušo čistim —
Suncu ti sunu
Ruže će crast!

V. P.

Različite vesti.

Nasi protesti. Na drugom mjestu današnjega broja donosimo uvod k protestom, koji bijabu poslani na carinikovo veće u Beću proti izbora dra. Tome i Vego i t.i.a. Političko društvo „Edinost“ izdalo je njeničkim jezikom u posebnoj knjižici rečene proteste, te je poslalo putem predsjedništva carinikova veće svakom državnom zastupniku po jedan istisak. Protesti su vrlo tameljito sastavljeni i obrazloženi, a tiskani u uglednoj knjižici od 32 stranica.

Diocezanski vesti. Veleč. g. Josip Mikulić, župnik u Kubedi, imenovan je župnikom u Čabarju na Krasu. G. Petar Franceschini, župnik u Vrbovsku, imenovan je župnikom u Kastavu.

Odgodjeno vječanje. Iz Zadra javljaju nam, da je „Edinost“ vječanje našeg zemljaka g. Ivana Karabačića, c. kr. kotsarskoga kapetana u Kninu sa gospodinom Marijom Danilovom iz Zadra na 25. aprila t. g., što dajemo do znanja njegovim prijateljima i listi i na otoci.

Konstituiranje novozabranog odbora političkoga društva „Edinost“. U prvoj izborovoj sjednici, obdržanoj prošle nedjelje, konstituirao se je odbor političkoga društva „Edinost“ kako slijedi: Prvim predsjednikom izabran je državni zastupnik g. Ivan Naber goj; drugim predsjednikom veličršćac. Ante Truden; župnikom u Šibeniku g. Maksotić i blagajnikom g. Ante Škabat.

K zadnjoj zapleni „Naše Slike“. Dopisnik nas je iz Porečine, koji nam je poslao vist: „Tko je začetnik bruljiva napada u našem Po-

četu“ zaplenjeno u zadnjem broju piše, nam dne 10. t. m. doslovce: „Nemilo brijih danas presećen, kad doznah iz Vašeg većenjenog lista, da je bio zapisan radi visti, koju Vam poslao. A tako da me to neizmenadi, kad zaudem i investion, da je ono bila sve gola vina, koju mogu svaki čas svjedoci pred vidojim sudom dokazati.“

Porečka „L’ Istria“ može dakle sljedno pisati i klevetati, da su „autori mrači“ svega za na Porečini slavenski vjećnici, premda toga nikada dokazali niti jednu činjenicu, koju smo pripravni program potvrđivali. Gdje je tu jednaka unjera, gđe . . .

Upozorujemo u ostalom na oru okoliša naše državne zastupnici, kojima smo primili ovaj događaj.

Doktor avokupnoga Hočekta u 27. dini života, neženjen, zdrav bez posude, kotsarski lječnik u Hrvatskoj, vječni materinskom hrvatskom takoder hrvatskom i prilično talijanskemu jeiku, žutu u zadarskom, Nur. Listu, u želi došli do lječničku službe u Dalmaciji ili Istri, najradje u kojem primorskom mjestu. Stoljeću j. godini dana u bolnici. Njegov naslov može se dobiti kod uprave „Narodnoga Lista“ u Zadru. Upozorujemo na naše občine na toga g. lječnika.

Diviljačka savala na trčansko-koparskoj biskupske presvj. g. dra. Ivana Glavaša. U zadnjem broju porečkoga listića „Istri“ nalazimo na uvodnom mjestu stupca dugački članak pod naslovom: „I. Vescovo e la Diocesi di Trieste-Capodistria“, kojim se upravo divljacički napad na pastirsko dječanje presvj. biskupske koparsko-trčanskega. Ono „slavno“ uređenstvo nazvalo je da laži, klevetu do klevete, te: na temelju toga udara takvim načinom na našega nadpaspisa, da što takova nismo davna niti proti najobičnijim ljudem naižiši časopisiti čitali. Trčanski lječnik, koji radi pretiskujući iz porečkoga ave, što se piše proti našim svećenicima, nisu se usudili niti spomenuti rečenoga članka. Oni se valjda stide za poreč-

koga druge, il se boje naše cenzure, koja nešto zaštitu nikome nikada dozvolila, da priobči ovđe onakav članak.

Mi se dobro obećamo kako nam bijalo pred dvije godine list opetovo zaplenjen, jer smo se usudili priobčiti činjenice proti porečko-puljskomu biskupu, velimo činjenice, koje smo pripravni i danas svjedočanstvom podkrijeći. Mi imademo i danas takvih činjenica u izobilju, ali ih obavom na našo čakovne odnoseye priobčiti usmijemo.

Radi toga zavidjamo upravo porečkomu lističu, koji može besezno bezkršajeno gediti i napadati sve i svakoga, već koji uživa dapače baš francusku slobodu štampe. Evila mu!

Li Pazinu pišu nam 12. t. m. Imenovanje novoga sudca za ovo mjesto se u cijelom kotaru napetošću očekuje. Od toga odivisi naime hoće li one sobane c. k. suda, u kojih bi morao vladati utoran red, u kojih bi se moralu svakomu dijeliti jednakouneizopćeno pravo, odgovarati svojoj svrzi, ili će biti na običeniju sablazan kao što je to jar bilo. Očekivalo se poslije odlažka prijašnjeg suda, da će se c. k. sud u Pazinu osloboditi onoga našega zatvorenika i odgadjanje, te da će biti pojedine stranke cim prije osuditih zadovoljene. Nu uzalud! Jos sad je moguće, da hrvatska stranka, koja je već u mjesecu novembra prošle godine podnesla tužbu radi uzneniranja mirnog posjeda proti jednomu harenjačkomu pristatu u Pazinu, čeka na „sentenciju“. Dotični sudac tekada sad je to udostojao za 8. junija t. g. pozvati svjedoke.

Pak da to nisu nemaršni odnosi! Gospodi dakako je avejedno ima li hrvatski kmet svoje puteve — ili ne; pomoći si u ovih okolnostih tako nemože. Dozajnjemo, da još učinjajući upraviteljstva među našeg jeziceljima i suda u Pazinu. Hoće li on postići to ne-namo; toliko znamo, da niti narod, kojem je sadašnje stanje već dosadilo, odlučno želi suda, sposobnu u svakom obzoru, poznajućeg podpunoma hrvatski jezik u pismu i govoru, te da će u napred nastavljanje zapisnike zahtijevati u materinskom jeziku. Bude li mu se to htjelo zaprijeti, uporabiti će svu zakonitu sredstva — tjerati stvar do najvišeg mjestra, da zadobije svoje pravo.

Openujemo moramo još, da imade medju poslužnicima (fanti) c. k. suda u Pazinu takovih, koji na cesti naše ljude odvraćaju od jedinoga našeg odvjetnika g. dr. A. Dukića. Neka i za to znada više sudbene oblasti.

Prvi koncert „Slovenskega pevackoga društva u Trstu“. Kako smo očekivali zakupilo se prošle nedjelje na večer u rednijoj dvorani kazališta „Politiana“ Restorati toliko občinstva, da bijaš postansao dvorana upravo natlačena, to su mnogi morali napojiti uletu u prostranih dvoranah. Zastupani bijaju svi slojovi našeg pučanstva, a na čestu budu rečeno našoj inteligenciji, da se je urođila one večeri na koncertu u neobično velikom broju. Uverjeni smo, da toga nitko žaliti neće, jer smo svakomu na licu čitali zadovoljstvo i slask, koju je uživao slasajući milovnačne glasove izvrsnih pjevača i tamburala. Glavne točke programa t. j. pjev odlične pjevačice gdje. Strasecer-Čahove, te udaranje na glasovir gdje. Podgorički izazvani su silno dobrodravje, te moradoše obje umjetnike njekoje točke izvješta programa dodati. Odlikovalo se takoder naši dnevnici tamburaši i pjevači, te su morali i jedni i drugi na obči zahtjev njekekoje komade opetovati il novo dodati. Ne tolično uspjehu čestitamo iskreno našemu mladomu pjevačkemu društvu!

Iz Opalje pišu nam 9. aprila. Da Vam javimo, da Opatica napreduje, stvar je tako jednostavna i već stara, te ja nije roba ponavljati. Kuće i palace danovane nisu u svakom katu, a sile stranaca nisu je ovo profjeće pobodila, kako da želi dijelomice nadoknadići slabe poslove prošle krute zime, u kojoj Opatica nije bila kada navabiti ni treći dio stranice gospode, koja je druge zime ovamo dozvila. Nekoje rječke novinice počele se tužiti na slabu parobrodarsku komunikaciju med našom obalom i Riekom. Mi doduše nismo opazili te slaboće, niti smo što opazili, bio je nesadan povlači brodarice. Da se zadovolji onim, koji se tuže, društvo je „Šverljuga i dr.“ počelo slati u Lovran svoj parobrod dva puta na dan, a ona gospoda misle, da će za sada biti time ispunjene dolje. Prošlog mjeseca nekoji stanovnici Rieka dojavili su iz Mletaka jedan parobrod je ih stvorat sko pošteno rade. A nešto ne misli da će koga prestatit nazivajući ga narodnjakom. Medju našim i mudi se početi i raslužiti muze, koje neemožimo kamo ljuku jačeta na dvor baciti. Kad bademo ove mogli i mrzost. 3. Grad Dubrovnik u trećoj zamjeni boljimi, eh, onda će oni milion g. 1867. 4. Sella liberazione di Vienna il silom odstupiti. Ridimo dake i gradimo oda italiana a Benedetto Stoy. 5. Dubrov-

kor parobrodic uzeo sjajno ime „Società Flumana da navigazione“, opetajući, da se zaista čudimo, da se u 1891. godini

naša poljoprivreda i vojna mornarica, da je učinjeno! Božje moj! što će reći oni ponovo pojaviti rječko društvo se jednim parobrodićem još od Fultonove dobe? I to da će broditi med bogatom Riekom i srijetkog glasa Opatijom sa avtom okolicom!! Božje moj! što će reći oni ponovo pojaviti rječki principali, (koje smo toliko godina slavili) i koji su znali svojim izvrstnim brodovima takmići se po cijelu svijet! Šta oni sada govore, da myđava rječko

ime „Società Flumana“ ima jedva početi parobrodicima, koji nisu imao više obstanka u samih Mletcima? a tim je doista rečeno, jer svu mi znamo, da su na naše doba vanda stare kvarneriske brodove kupovali Mletci, a sada je Riečani počinju kupovati ono, što oni odbacuju? To je žalostno! Smijati će se lukav i sarkastični Mletci kako su onaj njihov „izmet“ u pomorskog grada Ricci po novim hvali!

Baš kako u Kvarneru još parobroda nisu naveli nismo. Kako se govori po Liburniji nisu rječki pomorci ovo društvo sakupili, nego da je na čelu društva jedan briježnik, centomestrići, kojim su se pri-družila neka gospoda nepomorci. Povukli su u svoje koje jednoga ili dva pomorca iz Lovreča, ali ova su gospoda na to prisustvili, da tim pomognu nekog radnika. Danas u našoj „borbi“ za Roman čini smo, da se državu „Šverljuga i dr.“ misli zadržati sa senjskim društvom. Bilo kako bilo, svu su znakovi, da se nećemo u Liburniji više tužiti na nestaću parobrodarske komunitacije. Do vidova! Vaš

D o m o v i ē

iz Dalmacije pišu nam 15. travnja 1891. Čiojenica je, da stranka prava nije postavila bila vlastite kandidate protiv izbora, nego je dapače njezinu glasilo preporučilo, da se glasuje za predloženike narodne stranke, da se nebi protivnički okrštisti razkolom. Činjenica je nadalje, da se je bilo u tu pogibelj dovelo kotar Zadar-Benkovic, te na tom radio, da prodrže drugi predloženik u sjevernim gradovima proti Šupuku služeć se pri tom imenom stranke. Predložen biće dobričina starac preč. kanonik Vidović, koji se oseća Hrvatom, ali za svega svoga života nije se bavio politikom, a za stranku će pravat biti jačanučno zadnjih izbora prvi put. O tome smo smatrali dužnošću obavijestiti čitateče „N. S.“ ne mogući doista, da to postupanje „Katal. Dalmacija“, uprav. sa stanovišta stranke prava odbrimo. Ona se služila strankom, u kojoj imade članovi i drugih vjeroispovjednih, ali koji su svu slazu u jednoj misli. Ovdje dakle nečula niti sv. vjera, koju moraju cieniti i stovati i inovjerici, a pravi pristave stranke prava. Da tko zapriesti našoj vjeri znali bi ju sv. Hrvati zaštiti i nečekajući budu s koje strane. E da, jer je neki zastupnik, toboži slobodoumni načela, koje nije nikad javno zagovarao il branio; jer za vrijeme dugog, preko dvadeset godina, u neobično velikom broju. Uverjeni smo, da toga nitko žaliti neće, jer smo nečula nezadovoljstvo i slask, koju je uživao slasajući milovnačne glasove izvrsnih pjevača i tamburala. Glavne točke programa t. j. pjev odlične pjevačice gdje. Strasecer-Čahove, te udaranje na glasovir gdje. Podgorički izazvani su silno dobrodravje, te moradoše obje umjetnike njekoje točke izvješta programa dodati. Odlikovalo se takoder naši dnevnici tamburaši i pjevači, te su morali i jedni i drugi na obči zahtjev njekekoje komade opetovati il novo dodati. Ne tolično uspjehu čestitamo iskreno našemu mladomu pjevačkemu društvu!

Iz Opalje pišu nam 9. aprila. Da Vam javimo, da Opatica napreduje, stvar je tako jednostavna i već stara, te ja nije roba ponavljati. Kuće i palace danovane nisu u svakom katu, a sile stranaca nisu je ovo profjeće pobodila, kako da želi dijelomice nadoknadići slabe poslove prošle krute zime, u kojoj Opatica nije bila kada navabiti ni treći dio stranice gospode, koja je druge zime ovamo dozvila. Nekoje rječke novinice počele se tužiti na slabu parobrodarsku komunikaciju med našom obalom i Riekom. Mi doduše nismo opazili te slaboće, niti smo što opazili, bio je nesadan povlači brodarice. Da se zadovolji onim, koji se tuže, društvo je „Šverljuga i dr.“ počelo slati u Lovran svoj parobrod dva puta na dan, a ona gospoda misle, da će za sada biti time ispunjene dolje. Prošlog mjeseca nekoji stanovnici Rieka dojavili su iz Mletaka jedan parobrod je ih stvorat sko pošteno rade. A nešto ne misli da će koga prestatit nazivajući ga narodnjakom. Medju našim i mudi se početi i raslužiti muze, koje neemožimo kamo ljuku jačeta na dvor baciti. Kad bademo ove mogli i mrzost. 3. Grad Dubrovnik u trećoj zamjeni boljimi, eh, onda će oni milion g. 1867. 4. Sella liberazione di Vienna il silom odstupiti. Ridimo dake i gradimo oda italiana a Benedetto Stoy. 5. Dubrov-

ivo i u trajno, ta rušitelja nadi će se i bez nas.

Iz Kastavčice javljaju nam, da jo ovih dana u onih stranah vrlo zahladilo. Bura da je upravo bicania koja usred zime, dapače nejak i jače. Vrhunci gora Učke, Lisine i susjednih hrvatskih gora pokriveni da su bicišu pokrivatēm karamejseca juna. Due 14. t. m. da je anježilo sve nakolo čitav dan. Sreća i Bog, da je to trija gasulo nje i da je samo najranije toče štograd tripti. Svakako bolje, da se ujada sada nego, li kasnije kad budemo u crvenu i zeleni.

Raspisani je natječaj stalne službe ravnajucučitelja treće vrste na mještovitih jednorazrednih pučkih učionica u Sr. Petru u Šumi i Krini i sa hrvatskim nastavničkim jezikom a talijanskim kano obveznim predmetom. Zahtjeva se i usposobljenje za naknadno poučavanje vjeronauka. — Molbe neka se salju c. k. kot. škol. već u Pazinu — propisanim putem do uključno 21. aprila.

Gospodarska zadruga „Opatija“. Uprava te zadruge moli nas, da priobčimo kako je moralna prenesti uređenu skupštinu od

dne 24. t. m. u Beršćeu na dne 23. t. m. u istom mjestu, i to u razlogu, što je dne 24. t. m. sajam sv. Jurja, te članovi zadruge mogu posjetiti sajam, komu se hoće, a da dne 23. što obiljnije sudjeluju kod skupštine.

Novi nadbiskup u Zadru. Narodni List javlja: Dozajnjemo je dobra izvora, da će po svom pričici biti imenovan nadbiskup zadarski i metropolitom dalmatinskim, nadbiskup vrbosanski g. doktor Stadler.

Zadruga glagoljica. „Narod. List“ javljava iz Splita dne 6. tek. da je biskup Nakić zabranio izrično mladom misniku Benevolu iz Makarske, da prvu misu reče glagoljiski. Veliko ogorčenje i nezadovoljstvo izvadilo je radi toga u svečenstvu i u narodu. Po drugi put (prvi put Tamborinčiću) zadaje biskup udarac glagoljici. Čujemo, da občina Makarska ustaje svrčano na prosvjeđ sv. stolici. I splitska će slediti, a ne smiju izostati ni druge. Radi se o vjori i u narodnom ponoru! Skup gradjana.

Đar Čitaonici. Slavno književno društvo u Jeronimu u Zagrebu darovalo je putem svoga povjerenika g. Jakova Kirea u Medulinu „Hrvatskoj Čitanici“ u istom mjestu 38 knjiga raznog sadržaja. Dočim izričeno ovim topuh zahvalju u ime predsjedničta „Hrvatske Čitanice“ u Medulinu, prepričamo najtoplije našim čitateljem, da su učlane u društvo sv. Jeronima, koje indežuje godišnico 4—5 knjiga krasnoga sadržaja za samu jednu forintu. Tko pošalje za jednom ili dva puta for. 5, dobiva sve knjige tega društva doje ziv.

Massa da Requiem. Hrvatski pjevačko društvo „Kolo“ u Zagrebu priredilo je u pondjeljak dne 13. t. m. prostorijah „Hrvatskoga doma“ glasbenu produkciju, prigodom koje se je izvadjalo prekrasno i veličanstveno djelo „Missa da Requiem“ od Josipa Verdi-a. Kad izvedbe sudjelovali su iz osobne naklonnosti pravna društva „Kolu“ gospodja Leonija Brčkli, gđicu Mara Kiselić, g. Ernesto Cammarota i g. Stjepan pl. Knežević, zatim muziki i gospojinski sbor pjevača „Kola“ i podpuni orkestar pukovnije nadvojvode Leopolda br. 55. — ukupno do 200 osoba. Pošto bijabu za prvu produkciju već davno prije sv. mjeseca raspredana priredilo je „Kolo“ i drugu produkciju.

Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo slijedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo prepričamo: Već godine 1881. občinsko veće Korčulanska imenovano je odbor za podigvanje spomenika slavnom slovinском pjesniku Korčulanskom Petru Kanaveliću na logoru, da stane kipnuti priloga u tu svrhu. Nego od te nakon: odustalo se je u namjeri, da se ne prejudicira sabiranju priloga za spomenike Kadića i Gundulića, za koje je občina Korčulanska primila odmah svotu i to 100 forinta za prvoga a 60 za drugoga. Sad gore spomenuti razlog prestao je. Petar Kanavelić, rođen godine 1612. u Korčuli, a premirio god. 1690., objeva dugog pjesmi život sv. Ivana Trogičkoga i kraja Kolomana, te ju posveti caru Josipu. Prevede slovinški stilom „Il pastor fido“ od Guarinija i nekoliko pjevanja iz „Gerasimlemona Liberata“ Torquata Tassa; osim tega napiše dramu „Zorislavu“, ali je nezvanični. Spjerao je u pohvalu Ivaniša Subješkoga kraja Poljatčkoga, osloboditelja Boča dve pjesme. Osim rečenih djela, izdao je i slijedeća: 1. Muka Gospodinova. Tragedija. 2. Ljubav obraćena na ljušku, koliko na žigare. Nasivati se politički ljudi kojim goder imenom, rodoljub je ih stvorat sko pošteno rade. A nešto ne misli da će koga prestatit nazivajući ga narodnjakom. Medju našim i mudi se početi i raslužiti muze, koje neemožimo kamo ljuku jačeta na dvor baciti. Kad bademo ove mogli i mrzost. 3. Grad Dubrovnik u trećoj zamjeni boljimi, eh, onda će oni milion g. 1867. 4. Sella liberazione di Vienna il silom odstupiti. Ridimo dake i gradimo oda italiana a Benedetto Stoy. 5. Dubrov-

U ovoj sjednici bio je prisutan i položio je svoje obećanje i dr. Ver-gottini, proti kojem su već prispjeli prosvjedi, kao i dotične tiskane knji-zice.

Izbori, proti kojima je podastrt prosnjed, biti će izručeni na izpitaju posebnom odboru.

* * *

Zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda sklopili su tjesni zajednicu i posebnom skupnom izjavom stupili u kon-servativni klub.

Naši prosvjedi (protesti)

proti izboru, obavljenom dne 4. marta 1891. u zapadnih izvanjskih kotarim Istre.

Naše političko društvo „Edinost“ objelodanilo je posebnom knjižicom od 31 stranice prosvjede, što ne je upravo u imenu i drugova izbornika zapadne Istre g. Josip Veličkjanje, svećenik u Juršiću (Vodnjaničina), za carevinsku vjeće proti izboru g. dra Tomažu Vergotini.

Mi smo doneti — ako nam bude prostor lista dopušćao — te prosvjede u cijlini, inače u izvadku, a za danas priobćujemo pismo, tiskano kao predgovor na potjeru knjižice, namijenjeno g. zastupnikom na državnom saboru, koji su tu knjižicu juč dobili. To pismo glasi:

Kroz više stoljeća bila je Istra, ra-ročito sadanj politički kotari Kopar, Poreč i Pula, sa kvarnerkim otoci pod gospod-stvom mletačke republike. Djejelomice oživljavanjem preostanskog nekoc romani-ziranih naroda, djejelomice pako novim naseljnim u one obale (talijanske) po-jacao se je talijanski život u gradovih, te je doskora stekao samovlast nad čitavim javnim životom Istre. To gospodstvo pri-držao je taj život i onda, kad je Austrija zamjenila Mljetičku, jer je talijanski život utvrđivanjem iz predstava proti Slavenom, te je i danas još uvriježeno manjene, da je gospodstvo Talijana nesto nužnega, naravna premda se još po popisu pučanstva redina puka izjavila, da joj je materinski jezik hr-vatski, odnosno slovenski, čim se je pun-za cileto priznalo slavenskom narodnoću.

Pošto se je sad narodna svjet posto-đela buditi i rasti među istarskim Slav-eni, to su i oni stali zahtijevati, da budu dionici javnoga života u smislu zakona, te se je zaostrišla oprička između talijanske samovolje i gospodstva, jer su ovu unatoč zajamčenoj temeljnoj državnoj zakoni-ravnopravnosti svih narodnosti, htjeli za-držati to svoje gospodstvo.

Kod svake je prilike, gdje se radi o praktičnoj provedbi temeljnoga državnog zakona, te ostalih zakona državnih o poli-tičkih pravih državljana, nastoji talijanska stranka uporabom svih mogućih sredstava osuđiti tu provedbu, te i nadalje ostaviti u životu ovaj neprirodni odnosa.

Svaki korak, šta ga Slaveci Istre poduzimaju za obranu te obistjenjene svoga narodnoga oblastnika, svako vršenje pripa-dajući im političkih prava, naročito svaku živahnju sudjelovanju kod raznih izbora, izazivaju ih sjećajne „nemirne stranice i njihove štampe, „nemirni stvorovi“ — „divlje čete barbareke“ — „nasi robovi“ — „buntovnici“ — „ostanci Hunu“ itd. to su običajni nadimci, kojima naz u takvih slučajevih časte protivnici Slavena u Istri. — Svega toga bilo je u obilju i u oči netominih izbora za carevinsko vjeće.

Da se zapričeti zastupanje senjskih občina u kotarim koparskom, porečkom i puljskom, kako bi bilo u interesu Slavena, poduzimalo se još moguće već kod izbora izbornika; no posto su Slaveni ipak pobedili, nije se talijanska stranka želela počiniti čine nečuvane bezbjarnosti te otvoreno protuzakonitosti, do pomogne do pobjede svome kandidatu dra Tomažu Vergotini.

Mi ne znamo, da li je istomu izdane vjerodajnici, te hoće li imati odvajnost, da stupi u carevinsku vjeće, no uz ne-običnu priliku našoj zemlji, nije ni to ne moguće, to moramo biti spremni na sve.

Molimo stoga najljudnije Vaše go-spodstvo, da blagoizvoli temeljito proučiti prilozene izborne prosvjede, te se uveriti o istinitosti njihovo i o nečuvanosti ču-njećica, te ne ostaviti bez uvaženja avrede, nabacene u lice slavenskom narodu i navedene u tih prosvjedih

Slavensko pručanstvo Istre ujeren je najdublje, da će sv. av. zastupnici care-vinskog vjeće — bez razlike narodnosti — najodlucnije odсудiti nepravdu, po-činjenu na 4. marta 1891. po izbornik po-vjerenstvu i Poreču i Vodnjaku.

Zavlačenje, koje bi pod drugim okol-nostim možda umjesto bilo, ovđe bilo bi neuimljivo. Stranica, koja je na 4. marta 1891. počinila pravo političke zlo-činjene, ne zaslužuje više nikakva obzira. Ona je godine i godine sama i neograni-čeno gospodovala u Istri, a da si nije stekla baš ni najmanje pravo na za-hval-uost od strane slavenskoga pručanstva.

Žalostni gospodarstveni i zdravstveni odnosi, poduprano upravošćenje poljodjeljstva i obrta, posvećanje pomaražnji pro-metnicih sredstava, te drugih asauzidnijih institucija u nekih predjelima, a to su posljedice izključivog gospodstva stranke, koja sve više i više gubi to i medju sa-mim talijanskim pučanstvom, te koja čini posljednje očajna naprezanja i se išče-ze nikakovih arđstava, da ustavi bar za neko vrijeme svog konači pad.

Dolgodjuči ta stranica ovako ne-ograničeno gospodarstvo, kako sada, neće se Istra nikad primiriti niči ne se moći kulturno razvijati, kako bi mogla po avo-jem zemljopisnom položaju, te po naravnih darovima avoga pučanstva.

Trai, u aprili 1891.
Predsjedateljstvo polit. društva „Edinost“.

DOPISI.

Sv. Maj 10. aprila. (Dimnjak i dimnjakar.) Van se dizao silan vjetar. Duse, da se stari hrast ruše. Prozori se trese, da se strah spopada. Kad u tom najvećem briesnju vjetra, kakav pol sat-a, „Zdrave Marije“ veliko zvono zazvoni. I nehotice u sebi pomisli: negdje biti će neareće — ah strašne neareće! Al gdje? Nogo ti klecaju — strah te hrvata. Na glas zvona sve izleti iz kuća, staro i mlado, mužko i žensko, jedno drugo pit-a: što je, gdje gor? Od silnog vjetra ne čujes odgovora, već samo možeš opaziti u koliko ti oči ne zablešćuju prah gonjen borom, da svjet bračni korakom bri prama-kući na kraj sela. Zvono zvoni ne prestano. Ljudi se kupe. Prvi, koji bijaju jošte je dalje opazili vatrnu, na koju domaćini mit sanjali nisu, nahrupe u kuću javljaju domaćinom: to krov, kuća vam gor, bježite, spasite se! Onda se razidu: jedan kaptipi ljudi po selu, drugi put zvonika zvoniti. Na prvi glas onih, često bijaju prtičaji, a ne samo nisu htjeli vjerovati, mislili su, da se šale. Izadju podalje od kuće al jaoh! imadi oči viditi. Krov kuće sav u plamenu, časom ga nestane, časom se digne dva, tri do četiri metra u vis, te se opet raz-ari po celiom krovu gonjen strašnom bu-rom. Iskre vracaju na sve strane.

Okreten mladić sin domaćinov uvidiv odusuh, da samo dimnjaku kuću gor, po-hri što ga neće moglo nositi u kuću, zgrabi komad guno, ponaje što li... pope se hitro poput macke na krov, za-tvori tim dimnjaku, plamen prestane svr-ljati, širiti se, iskre vrcati. Polje vodom, štorno, mu ju drugi na dohvati doneši i u jedan tren svlađava vatru, koja je pretella pretvoriti u prah i pepeo svu kuću, a ne samo tu, nego u velikoj pogibiji bude bi i sve susjedne kuće. Sve bi bilo u timi čas postalo žrtvom plamena, do-godi li se to u kasno doba noći, kad bi bili ljudi polegali da odpočinu.

Ovim je načinom najbolje gesiti vatru u dimnjacu. U obce u zatvorenim mještihim, da zapričemo ulaz zraku, jer do-oganj tražiti dok se potroši kisik, bez ko-jega ne gor. Ljudi i orućnici, koji su se odmah na glas zvona našli na licu mješta, videći da nimaju više pogibije, razidu se svojim kućam, jer pravo reku nije bilo pogovora ni dogovora na onoj buri.

U istinu nemogu od manje, a da-ovdje ne spomenem, da bi toj neareći bio najveći krivac dimnjakar, koji nije hotio pred tri mjeseca i pol omesti taj dimnjak izgovarajući se, da on neće za osmih 10 novčića nosti sobom kraglju, kojom se čiste dimnjaci uzrog otvora, kakav je bai-onj; jer da u cijeloj okolini neće već nijednoga sličnoga. Opaziti sam treba, da se taj delija znade baš ljudski izkusti, gdje nebi imao pravo; da znade pružati nadimke (epiteti) i krpice ljudem, koje bi doista njezmu samomu najčestiju pripadale.

Istaknuti moramo nadalje, da je pred ne malo vremena taj dimnjak ili njegov drug — neznam pravo — jer se svake male mlesnjaču, ovđe sam uspio jedna hvalila je zakonsku osnovu, po kojoj

dimnjak-kotomice, jer mu se ga valja-je dalo čitati, te pratio ga nek gor; jer se žene otrede za njega kao pas na mačku, a on bogne počire, kao da si je dimnjakom, al neću se približiti jer ti mi bave oči izkopale, ta jedva sam prige pogjebas. Mislim, da to nebi smjelo biti, a osobito ne u ovih stranah, jer raja-natim, da ovđe ljudi većinom drže sieno, slanu i drogo krmu, ne tavaniči (podik) tek pod krovom. Iz spoljne dimnjaka iskriva gonjenje vjetrom steti pod krov istoga ili susjeda i eto junaku liepog pri-zora! Nad timi amjetima crnci imao bi malko bolju pažnju držati poduzetnik, a ne manje i oblasti, kojoj imaju nad tim budit; jer bi moglo doći do velikih nešreća. Dotad na pogor u nesreći, koja bi bila tako nastačala, pripovedao mi jedan seljak slijedeća crtica:

Cuju gospodine! Negdje pred 50 godina upalio se ovđe susjedu dimnjak. Ljudi van navale kao dama. Jedan leto samo, drugi leto. Najsmiliji brzo potraži lastve, prilozni je na kuću, popo se na krov, da odorgo vodom pogasi. Medutim njezike pripravke u uno kuću gospodaru: Martino! Pucajte u dimnjak, odmah će vam se pogasiti. (On je dakako mislio pucati iz matra u dimnjak). Naš Martin niti pet, nit šest nabije pušku jedućevku prahom blagoslovjenim i teškim olovom — izadje u dvorište, namjeri — odape-tira u dimnjak! Najsmilijemu pak, kopo se bio upravo popeo na krov i bio pri-pravran, da polje dimnjak vodom izpadne, kabao iz rukub i na svu areću ga nijedno zrno pogodilo nije. Bogu imao je zadovoljstvo, da je došao čas, da se bugarski na-silnici svrgnu i narod oslobođe. Dužnost, da je svakoga Bugarinu, da bude spreman. Bjegunci se nadaju, da će naskoro stupiti na tlo svoje oslobođene domovine.

Bugarska: Po čitavoj kneževini hvataju i zatvaraju tobožnje buntov-nike i ubojice ministra Belčova, ali pravoga zločinca nisu jošte našli. Sada je jur izvan dvojbe, da je imao pasti Stambulov, proti kojemu bješće na-pereno ubojite oružje, al on je sretno smrtni izbjegnuo, dočim je za njega platilo njegov neviniv drug. Bugarski rodoljub i bjegunac Benderev, da je upravio na bugarske bjegunce uz srbsku granicu proglaš, u kojem kaže, da je došao čas, da se bugarski na-silnici svrgnu i narod oslobođe. Dužnost, da je svakoga Bugarinu, da bude spreman. Bjegunci se nadaju, da će naskoro stupiti na tlo svoje oslobođene domovine.

Franina i Jurina

Fr. Ma ča ni baš nikako moguće zapreti ona blata usta porečkoj lažitorbi? Jur. Dragi ti zač? Fr. Ča nezau, da neputi na miru ni popa ni fratra, pak ni samega biskupa, ako netuši na talijansku rrg. Jur. Franje budi pametan! Neka laje i zavija, ter zast, da ovalska trun-bosa negred u nebesa. Fr. Aj vero imas pravo.

Vienac rodu moma.

(Na poklon malej Jelki S.)

Dejte mi radica
Amo novellii:
Liljana biebih,
Mirisnih ljubica
Dodataj k tome —
Rodu će svome
Vienac ja vit.

Prvo — znak ljubavi
Što mu se budi
Za dom u grudi;
Rujna i krvna bi
Za nj što ju prol
Kad će — o boli!
Prestat ju lit!

Drugo — čistoca je
Što je put niti
Biserne kiti;
Čudi bezazlen;

Rad da se vine
Gor u visine,
Slobode sin.

Treće pak smjernost mu
Sveti nek kaže:

Ljubica draže

Miri u kupinju,

Košto nju ono

Pritiže bono

Tudji ga din.

Što mu prestatilo?

Vjera u Boga

I okrom toga

Pješma — to zrealo

Duše mi vede

It gradi jere,

Što mi vre.

Sad se put baštice
Valja i gora
Dolja do mora
Sada pak glaz se
Tibana, bôna
Ili ko ona
Labudja mre.

* * *
Zemlja se probudi
Budi se i ti
Teki ne zabit
Nekita vjeri si,
Dnočištinu —
Sunce ti sinu
Ruže će crast!
V. P.

Različite vesti.

Nasi protesti. Na drugom mjestu današnjega broja donosimo uvod k protestom, koji su bili pušlani na carevinsko vijeće u Beču proti izboru dr. Tomo Vagovića. Političko društvo „Edinstvo“ izdalo je njemačkim jesikom u posebnou knjižici receno proteste, te je poslalo puten predjedničta carevinskog vijeća svakomu državnomu zastupniku po jedan istisak. Protesti su vrlo temeljito sastavljeni i obrazloženi, i tiskani u uglednoj knjižici od 32 stranice.

Diocezanska vesti. Velež. g. Josip Mikulić, župnik u Kubeda, imenovan je župnikom u Avberu na Krasu. G. Petar Franceschini, župnik upravitelj u Kasjanju, imenovan je župnikom u Momjanu.

Odgodjeno vjenčanje. Iz Zadra javljaju nam, da je „odgodjeno vjenčanje našeg časnika g. Ivana Karabajića, c. kr. kotarskoga kapetana u Kninu sa gospodinjom Marijom Danilovom iz Zadra na 25. aprila t. g., što dajemo do znanja njegovim prijateljem u Istri i na otoci.

Konstituirano novoizabrano odborni političko društvo „Edinstvo“. U prvoj izborovoj sjednici, obdržanoj prošle nedjelje, konstituirano se je odbor političkoga društva „Edinstvo“ kako sledi: Prvi podpredsjednik izabran je državni zastupnik g. Ivan Naber goj; drugim podpredsjednik veletrgovac g. Ante Truden; župnikom urednik „Edinstvo“ g. Maksa Utović i blagajnikom g. Ante Škabar.

K zadnjici zapisao „Maša Sloga“. Dopisnik naših iz Početinje, koji nam je poslao viest: „Tko je začetnik brutalnih napada u našem Početinju“ zapisujući u zadnjem broju piše, danas 10. t. m. doslovce: „Nemilo je, danas presenećen, kad doznah iz Vašeg velećijenog lista, da je bio zaplijenjen radi viesti, keju Van poslao. Aako da me to neiznenadi, kad znudem iđi izvještino, da je ono bila sve gola lina, koju mogu svaki čas svjedoci pred očima kojim sudom dokazati.“

Porečki „L'Istria“ može dakle sljubno pisati i klevetati, da su „autor moralia“ svega zla na Početinjini slavenak sjednicima, premda toga nikada dokazati neće, jer nemozne, a mi nezmijemo objaviti ni golje činjenice, koje smo pripravni po segom potvrditi. Gđe je jednaka vrijera, gdje . . .

Upozorujemo u ostalom na ovu okolnost naše državne zastupnike, kojima ne smete nitko usta začepiti i kojima smo prijedli ovaj dogodaj.

Doktor austrosvetskoga poslužitelja u 27. godini života, neozogen, zdrav bez pošteke, kotarski lječnik u Hrvatskoj, vješt i materinskom hrvatskomu takodjer je načakomu i prilično talijanskemu jeziku, žutja u sadarskom „Nat. Listu“, da želi nastupiti lječničku službu u Dalmaciji ili Istri, najradje u kojem primorskou mjestu. Štikovo je godinu dana u bolnici. Njegov naslov može se dobiti kod uprave „Narodnog Lista“ u Zadru. Upozorujemo naše občine na togu g. lječnika.

Glavljaka navala na tršćansko-koparsku biskupsu presvj. g. dr. Ivana Glavaša. U zadnjem broju porečkoga listića „L'Istria“ nalazimo na uvodnom mjestu stupca dugotički članak pod naslovom: „Il Vescovo e la Diocesi di Trieste-Capodistria“, kojim se upravo divljacki napadi na pastirske djele ravnje presvj. biskupu koparsko-tršćanskomu. Ono „slavno“ uređidište napisalo je ižaz do lati, kleveta de klevete, ter na latelju toga udara takvima načinom na lati, da nadpastira, da što takova nismo davne niti proti najbojnijim ljudem u najužih časopisih čitati. Tršćanski listi, koji rado pretiskuju iz porečkoga listice, ste sa piše proti našim svećicima, nisu se noudili niti spomenuti rečenoga članka. Oni se valjda stide za poreč-

koga druga, il se boje naše cenzure, koja nebi zaisto nikomu i nikada dozvolila, da pribriči ovđe oskarči članka.

Mi se dobro sjećamo kako nam bješa pred dvije godine list opetovo zaplijenjen, jer smo se uaudili pribričati činjenice proti porečko-porečkomu biskupu, velikom činjence, koje smo pripravili i danas svjedočanstvom podkrijeti. Mi imademo i danas takvih činjenica u izobilju, ali ih obzicima na naše tiskovine odnosimo pribričiti ne smijemo.

Radi toga zavidjamo upravo porečkomu lističu, koji može nesamo bez kaznjenoj grđiti i napadati sve i svakoga, već koji uživa dapace baš-francezku slobodu štampe. Evila mu!

Iz Pazina piše nam 12. t. m. Imenovanje novoga sudača za ovo mjesto se u cijelom kotaru napetoču očekuje. Od toga oduvij naime hoće li one sobane c. k. suda, u kojih bi morao vladati usoran red, i u kojih bi se moralno svakomu dijeliti jednako i neizporečeno pravo, odgovarati svojim avrši, ili će biti na običenit sablasnu kao što je to jučer bilo. Crkavito se posjelo od lazika priješnjeg sudača, da će se c. k. sud u Pazinu oslobođiti onoga načina zastavljanja i odgadjanja, te da će biti pojedine stranke čim prije ovdanu zadovoljene. Nu uzljud! Jos sad je moguće, da hrvatska stranka, koja je već u mjesecu novembtru prošle godine podnesla tužbu radi unevrijeme mirnog posjeda proti jednomu Šarenjačkomu pristašu u Pazinu, tekao sudac sađe se užustajao za 8. junija t. g. pozvati svjedoke.

Pak da to nisu nezaranvi odnosiši! Gospodi dakako joj avejedno došli i hrvatski pkmeti svoje puteve — ili ne; pomoći si u ovih okolnosti tako nemozne. Dozajemo da je načinjenjeupraviteljstva među natjecatelji za sudaca u Pazinu. Hoće-li on postići to ne-namo; toliko znamo, da nas narod, kojemu je sadašnje stanje već dozadilo, odlačno želi sudska sposobna u svakom obziru, poznajućeg podpunoma hrvatski jezik u pismu i gorivo, te da će u napred sastavljanju zapisnika zahtjevati u materinskom jeziku. Bude li mu se to htjelo zapriječiti, uporabit će svakonači sredstava — tjerati ater do najvišeg mjestu, da zadobije svoje pravo.

Opemuveni moramo još, da imade medju poslužači (santi) c. k. suda u Pazinu takovih, koji ne cesti naše ljudske vjeručajući od jedinoga našega odvjetnika g. dr. A. Dukića. Neka i za to znaju više sudbenje oblasti.

Prvi kesenc „Slovenskega pevačkoga društva v Trstu“. Kako smo očekivali kupilo su prošlo nedjelje na večer u rednutoj dvorani kazališta „Politica Rossetti“ toliko občinstva, da bijaše postrana dvorana upravo natječena, te su mnogi morali napijeti ušetu u prostranu dvoranu. Zastopani bijahu svr slojevi našega pučanstva, a na casti budi rečeno našoj inteligenciji, da se je uročila one većeri na koncertu u neobičnoj velikoto broju. Uvjereni smo, da togu nitko žaliti neće, jer smo avakomu na ljuči čitali zadovoljstvo i slast, koju je uživao slušajući milosrđne glazove invrštali pjevaca i tamburaša. Glavne točke programa t. g. pjevjeća pjevačice goje. Strasser-Cehove, te udraganje na glazovir gdje. Podgorianik izjavlja u silno odobravanje, te moradoće obje umjetnici njeke točke izvan programa dodati. Odkako je se takodjer naši džamburši i pjevaci, te su moralni jedni i drugi na obci zahtjev njeke koju može opovestiti i nove dodati. Na taj načinom uspiješno čestitamo iskreno našemu nadadoru pjevačkomu dražtu!

Iz Opatije piše nam 9. aprila. Da Vam javimo, da Opatija nadpređe, sivje je tako jednostavna i već stara, te ju nije treba ponavljati. Kuće i palace donaučice nju u savakom-kutu, a sila stranaca nas je ovo proljeće pobodila, kako da želi učeloviti nadoknadi slabo poslove prošle krute zime, u kojoj Opatija nije bila kadrta navabiti ni treći dio stranske gospode, koja je druga xime ovom dolaskila. Nekoje riecke novinice počele su tužiti na slabu parobrodarku komunikaciju med našom obalem i Riekom. Mi dodaće učimo opazili te slabote, no ako smo što opazili, bio je nesadan povratak brodarine. Da se zadovolji onim, koji se tuže, društvo „Sveti Jurje i dr.“ počelo slati u Lovran svoj parobrod dva puta na dan, a ona godišnje dva puta na dan, a ona godišnje misle, da će se sada biti tim izpunjenje krelje. Prošlog mjeseca nekoji stanovnici Rieke dojavili su iz Metlaka jedan parobrod na kolici i to za vrlo malo novaca. Ova gospoda imaju povratak našem, da nadoknade ono, išta na našoj obali u koju nekih manjka. Evila nji! Imat će spomeni u Liburniji parobrod skoro svaku dobu. Nu nam se često vidi, što je ona-

kov parobrodi uzeo sjajno ime „Società Flumana di navigazione“, opetujemo, da se zaista čudimo, da se u 1853. godini pojavila riecke društvo sa jednim parobrodom još od Fultonove dobe! I to da će brodići med bogatom Riekom i svjetlakom glase. Opatijom sa svojim okolicom! Bože moći! Šta će reći oni ponositi riecki principali, (koje smo toliko godina slušili) i koji su znali svajom invrstimenti brodovi takmititi se po cijelu svetu! Šta oni sada govore, da njihovo riecke imen „Società Flumana“ ima jedva početi parobrodicem, koji nije imao viši obstak u sami Metlici? a tim je dosta račeno, jer svi mi znamo, da su za naše dobrovazda staro kvarnerko brodove kupovali Metlici, a sada da Riečani počnu kupovati ono, ita oni obdavčuju?! To je žalostno! Smijati će se lukavi i sarkastični Metlici kako se onaj njihov „imam“ u pomorskom gradu Ricci po novinam hvale! Baš kako da u Kvarneru još parobroda vidili nismo. Kako se goroti po Liburniji nisu riečki pomorići po dužnosti skupili, nego da je na čelu društva jedan brijač i jedan „centomestier“, kojim su se privrđivali naši gospodi nepomorići. Potvukli su u svoje kolo jednoga ili dva pomorca iz Lovrana, ali ova su gospoda na to privrđivali, da tim pogezu nekog riečaka. Danas u našoj „horbi“ za Rtom čeli smo, da se društvo „Sveti Jurje i dr.“ misli zadržati u senjskom društvu. Bilo kako bilo, ovi su znakovi, da se nećemo u Liburniji više turbiti na neštašni parobrodarske komunikacije. Do vidova! Vaš

Dom ović.

Iz Dalmacije piše nam 15. travnja 1891. Činjenica je, da stranka prava nije postavila bila vlastite kandidate prošlih izbora, nego da dapače njezinu glasili preporučili, da se glasuje za predloženike narodne stranke, da se nebi protivnički okrenuli razkolom. Činjenica je nadalje, da se bilo u tu pogibelj dovelo kotač Zadar-Benkovic, te na tom radu, da prodrugi predloženik u sjevernom gradovima proti Šupuku služeći se pri tom imenom stranke. Predložen bijaše dobrinica starac preć kanonik Vid ović, koji se osjeća Hrvatom, ali za stegu svoga života nije se bavio politikom, a za stranku će praviti jasnačno začuo zadnjih izbora prije. O tome smo smatrali dužnoču obavijestiti čitaoce „N.S.“ no mogu doista, da to postupanje „Katal Dalmacije“, uprava stanovnika stranke prava održimo. Ona se služila strankom, u kojoj imade članova i draginj u Šupuku, ali koji su svi služili i u jednou mili. Ovdje dakle neulazi naši sv. vjera, koju moraju cieniti i stovati i inozemnici, a prvi pristaje stranke prava. Da to zaprijeti našoj vjeri znali bi ju svi Hrvati zaštiti i nečekajući pobudu sa s kojim strane. E da, jer je neki zastupnik, tobiči slobodoučni načela, koje nije nikad javno zagovarao il brandi; jer je za vrijeme dugog, preko deset godina načelnikovanja Šupukova u Šibeniku neka osoba čula nekog popa, jedino zato ne treba cipati naroda i stranice poseban stranku, kao da je malo mutnji pojmove, kao da ju svi Hrvati zaštiti i nečekajući pobudu sa s kojim strane. E da, jer je neki zastupnik, tobiči slobodoučni načela, koje nije nikad javno zagovarao il brandi; jer je za vrijeme dugog, preko deset godina načelnikovanja Šupukova u Šibeniku neka osoba čula nekog popa, jedino zato ne treba cipati naroda i stranice poseban stranku, kao da je malo mutnji pojmove, kao da ju svi Hrvati zaštiti i nečekajući pobudu sa s kojim strane. E da, jer je neki zastupnik, tobiči slobodoučni načela, koje nije nikad javno zagovarao il brandi; jer je za vrijeme dugog, preko deset godina načelnikovanja Šupukova u Šibeniku neka osoba čula nekog popa, jedino zato ne treba cipati naroda i stranice poseban stranku, kao da je malo mutnji pojmove, kao da ju svi Hrvati zaštiti i nečekajući pobudu sa s kojim strane.

Dači u sredinu i u jednoj mili. Ovdje dakle neulazi naši sv. vjera, koju moraju cieniti i stovati i inozemnici, a prvi pristaje stranke prava. Da to zaprijeti našoj vjeri znali bi ju svi Hrvati zaštiti i nečekajući pobudu sa s kojim strane. E da, jer je neki zastupnik, tobiči slobodoučni načela, koje nije nikad javno zagovarao il brandi; jer je za vrijeme dugog, preko deset godina načelnikovanja Šupukova u Šibeniku neka osoba čula nekog popa, jedino zato ne treba cipati naroda i stranice poseban stranku, kao da je malo mutnji pojmove, kao da ju svi Hrvati zaštiti i nečekajući pobudu sa s kojim strane.

„Massa da Requiem“. Hrvatsko pjevačko društvo „Kolo“ u Zagrebu darovalo je putem stoga povjerenika g. Jakova Kireca u Medulinu „Hrvatskoj Čitanici“ u istom mjestu 38 knjiga raznoga sadržaja. Dočim izričemo oim topla zahvalu u ime predsjedničta „Hrvatske Čitanice“ u Medulinu, preporučamo najtoplje našim čitateljima, da se učlene u društvo sv. Jeronima, koje izdaje gđimice 4-5 knjiga krasnoga sadržaja za samu jednu forintu. Tko pošalje za jednom il na dva puta for. 5, dobiva evo knjige toga društva dok je iv.

Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtotom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju.

Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko imenovalo je odbor za podignuće spomenika slavnomu slovinascu pjesniku Karčulancu Petru Kanaveliću našegom, da stane kupiti priloge u tu svrhu. Nego od to neukane ostuljalo se je u nsmjeri, da se ne predujedi sabiranje priloga ya spomenike Kadići i Gundulića, za koje je občina Korčulanska prihvata odmah avtom 1.00 forintu za prvoj produkciji već davno prije svoga mješta razprodana predradio je „Kolo“ i drugu produkciju. Spomenik pjesniku Petru Kanaveliću. Primili smo sliedeći poziv, koji hrvatskomu občinstvu toplo preprijećemo: Već godine 1881. občinsko vijeće Korčulansko im

nik oslobođen od heraca g. 1605. 6. Recordare Domine quid acciderit nobis. Prevod. 7. Vila zlamenta. 8. Trstjenko pastir u veselju g. 1663. 9. Tobias. Parafazi iz pisma svetoga. 10. Ave Maria Stel. Zdravljarska zvijed mila. 11. Usponer Ijobežljiva. 12. Mala kronika. 13. Andro Štitkeca (komedija). 14. Skup pjesnih bogomilih itd.

Potpisani časti se uslijed dozvole 25. febra 1891. br. 6355 od kr. dalm.-hrv.-slav. zemaljske vlade u Zagrebu, da posjeti sve ljubitelje i štovatelje naših knjiga, da dostavljuju primose uredničtvu „Obzora“, koji će jih odboru na Koričini privadati.

Unaprijed se opominje, da će se dobrovoljni prirosi, što ne bude stizal, ulagati za sad u blagajnu ovomjesteće zajamne vjeruješi. — Za odbor podignula spomenika Petru Kanaveliću. U Koričini dne 28. marta 1891. — Predsjednik: Rafo Arneri.

Listnica uredničtva.

Gospodji dopisnikom iz Lindara, Buzeta, Štinjana, Tara itd drugi put, jer nam sa danas nedostaje prostora.

O. Pješniku! dopostane nam „pjesme“ pod naslovom: „Los u se može pjevati“ iskreno savjetujemo, da se kapi ruja posla, jer je skoda crnila, pera, harlige i poštarskih maraka.

Listnica uprave.

Gosp. M. B. Broklin. Primimo u reda dne 21. januara 1891. for. 5. Prijedložili Vam odzivari:

Posali su nam nadaju od 6. januara t. g. predplatu za „NL“ aledeti: J. F. Bogomolje, f. 1, S. P. Lošinj f. 5, Kaštel Stoga Novi f. 250, Cit. Lokve for. 1.25, Cit. Bočev for. 1.25, M. V. Kastav (oglas) f. 2, V. A. Lilijan f. 2, G. M. Medulin f. 5, Equitabil Trst (oglas) for. 2, S. V. Prezid f. 5, C. Ogulin f. 5, M. F. Iquique f. 6, Nar. Dom Rakar for. 2, M. A. Breza f. 2, T. A. Kopar f. 1, O. J. Korte f. 2.50, M. I. Vivodina for. 2, K. Fr. Parin f. 2.50, K. F. Pula f. 5, M. Meli for. 2.50, R. F. Malinska f. 2, I. A. Sini for. 5, L. L. Virgona for. 2, T. I. Zagreb for. 5, J. A. Bel f. 5, B. I. Pitac for. 15, Br. podp. Gorice for. 2, N. O. H. Paxin f. 3, G. N. Omajski for. 5, H. N. Grizane for. 2, R. N. Lošinj f. 5, V. sv. Matjej for. 2.50, Br. dr. Podgrad f. 2.50, R. N. Sunger f. 2, K. J. Jeliane for. 2.50, S. J. Zahid for. 2, D. A. Krk f. 1, C. A. Dobrinj for. 1, J. M. Malinska for. 2.50, B. K. Raksa for. 1, L. J. Karkavac (oglas i predpl.) f. 6, V. I. Parin (oglas) for. 12. (Slied.)

Lutrijski brojevi

	Dne 11. aprila.					
	90	43	76	14	80	
Boč	93	22	75	79	29	
Grac	50	30	27	33	40	
Temešvar	72	20	7	29	51	
Innsbruck	9	35	53	93	8	
Brno						

	Dne 15. aprila.					
	9	35	53	93	8	

Prodaje se odmah

za gotov novac ili na dug uz garantiju kuća sa štajom i dvorištem, poznata pod imenom „Baraka“ sa obsežnom oranicom u lepom položaju kod ceste u blizini Buzeta. — Potanje obavesti daje Jakov Prelog u Buzetu (Istra).

Dr. Oskar pl. Fischer

Iječnik-kirurg-operater. 1-20

Ambulatorij za izravnanje kostiju i za traženje živaca i mišića i hrvatska rječovčica. Prima bolesti danonice od 2-3/4 sata po podne izuzetu nedelje i blagdana.

Piazza Leg. ut. 10, II. kat.

Nova tvornica

ŠUMEĆIH VODA

A. Fonda i P. Acquaroli

na ulici „Scuola Nova“ br. 18 (Sv. Jakov na brdu) u Trstu, može uslijed usavršenih sposobnosti strojeva, te radi čistog i obilnog gradiva Sifone, propisanih ministarskim narednicima, i poseđe stupiti kriješto proga junija t. k. pružiti sada na tada svoje proizvode: odabranje slatkoruće „Passacretie“, i „Sifone“ ne samo posve zdrave, već i vrlo jestive.

Narudba prima putem dopisnicu izravnou tvornici ili 55.

Carlo Guarini, ulica S. Sebastiano broj 514. — Drogaria Arturo Fazini, Corso Studio br. 22. — Drogaria Anteona Ursic-a, Barriera vecchia br. 14. — Trogvac Fr. Marcorich, ulica Lazzaretto vecchio.

Radionica čilima (Tappazziere)

G. ANTONA BUJASIC-A

ulica Muda Vecchia br. 3 u Trstu

salje prosti od carine i omotici po čitavoj državi pokupivo, iusti, divane (maslonjake), stranice (vanjek) uz cene, koje izključuju svaku komisiju. Uzorki, narči i tvar salje na zakup država. — Svo vrlo krasno i čvrsto — Narodno osvještanju se odmah.

Indavatelj i odgovorni urednik M. Mandic.

Krasne uzorke na privatne narudžitelje
20-17
badava i francu.

Još navidjene knjige uzoraka za krajake
nefrankirano i uz ulozak od 20 for., koji će
se nakon ovrelje narudbu uvratiću.

Tvari za odjela.

Pernarice i Draking za visoko srećenstvo;
propisane traci za c. kr. članatice uniforme,
te za veterane, vatrogase, sokolske, lječnici;
sukna u biljard i igrački stolice, lošen; i
nepromične lovacke kapute, trikotice po pore-

Plat za patulje od 4-14 id.

Tko želi kupiti jestine, poštene, trajne, čiste
ravne suknice traci nipošto jedino canje,
stone ih posredu nadaju, to jedna podnosi
krajeće troškove, neka se obrati na

Iv. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna Austro-Ugarske.
U mojoj stalnom skladištu u vrijednosti od
1/2 miliona for. a. v. to je moj avjetaj
poslodavci je još pojedinčno, da preostalo mnogo
odrezačkih aveli raznina misleći čarjek
mora sam uvidjeti, da se od tako maleih estaka-
naka i odrezačkih nemelo podnati uzorki
nekih u koju statice narudžbe uzorki
u kratko vidiši, da se ono uslijed
toga prema, niza parija, kad tvrdite da su suknice
objedovanju uzorki odrezački i estakan-
ka od komada, nipošto od estakan-ka; ukako
tektov postupanje jesu bijelodane.

Odrezački, koji ne podnose, zamjenjuju se ili se
prodaju novac. Kod narudbe treba naveli boje, duljinu
i cenu.

Pošljike jedino na poštarske pošte
Broku 10 for. franka. 10-24
Dopisnice u plemstvu, medjanku, čekatu, poljaku,
italijansku i francusku jeziku.

Put u Ameriku

ZA
NEW-YORK, CHICAGO,
SAN FRANCISCO,
I OSTALE GRADOVE NORD AMERIKE
BUENOS-AYRES,
MONTEVIDEO i ROSARIO
DI SANTA FE.

Izdaju direktno biljeti
Mate Šverljuga Vinko Šverljuga
FIUME FUZINE
Mate Pollich
TRST Piazza Negozianti br. 2. 20-35

Kneipp u hrvatskom prevodu.

Našom je — skladom upravo iznalo:
Moje

liečenje vodom.

Prokušane kroz
više od trideset godina
i napisano, da se po njem

ličće bolesti i sачuvu zdravlje

od
Sebastiana Kneippa-a
čipnika u Worishofenu.

10-6 Preve

Profesor dr. Anton Lobmayer.

Cena 1 for. 20 svč.

Tko plaće poštansu naplaticom 1 for. 35 svč.
dobiti će knjigu francu.

Dnevnik u hrvatskom pomoć ujedno pruža-
jući, ispuštač od Boga nadareni hrcat u
jednoj osobici, te je Španak Sebastian Kneipp
u Worishofenu.

Novgoro djelo „Liečenje vodom“, koje je
u njematskom originalu došlove već tokom
izdanja, i koje je razriđeno svim slojevima
njematski čitajuće publicke, izšlo je dovo-
ljenog vježbom u hrvatskom prevodu, da se
može poslužiti i hrvatski narod.

Pronad je jasan i lakši razumljiv.

Dan Bog, pravila i ova knjiga u hrv.
prevodu u narod osnake, kako to zadržije,
i bila ona pomogao svim, koji si žele bilo
zdravije ili ličiti bolesti, kako
to g. ispuštač Španak Kneipp sam veli.

Kneipp upravlja se

Knjižari

Lavoslava Hartmana
(Kugli i Deutsch), Zagreb Ulica br. 2.
ili svakoj hrvatskoj knjižari.

Prodaje se Konkurs „1891“

Dučan i magazin, ulica: Andrassy-
Fiumara br. 423 na Ricci. Pobliže
kod našeg uredništva.

4-10

2 gl. 65 kr.

Najfinježa žepna ura!!

ZASTONJ

dobi vsak narudčnik se jako fini

V-TRIZICE

6-1

Jedna najfinježa živatinska tvornica za ure-
stvašta je izplaćavanja teret u izročiti raz-
prodaje ostale velikanske teloge teh ur za samo
cenu, koju stane delo.

2 gl. 65 kr.

stane samo delo telo, t. toj to je prilika, ki
se redko kdaj ponudi, a to tako uro, ki
je trikrat toliko vredan! — Preputam vse-
kemu za normativ donar.

2 gl. 65 kr.

in posebno kot present priložen. — Veridico
zastona! Pozarito se, dokter jih je te kaj? Kar-
poljila se po postrem pozivati. Narota se lekko
z dopisom!

Prva in največja zaloga ur

(Tvrda Carl Pollack)

Osman, II/2 Navaragasse 43.

30-16 Marijacelske želudache

KAPLJICE

pripravljene u likvaru kod angela
čavara C. Brady-a u Kromeriku
(Moravska) jest slično, običe poznato
sredstvo, koje okrevljuje dijelje
kad slabe želudache probave.
Prave su samo, onda, ako su pro-
vidjene so polag ostanjeni zdravstveni
znamenit i podpisom.

Cienca male boce 40, velike 70 svč.

Vrsti trorine jest nazarena.

Prodavaju se u svih ljekarnah.

Ivan Chero

skladišče i tvornica
muzikalnih nastroja sa popravci
i zamjenami. Harmoničke strune
98-1 i nuzgredno.

Citare na izbor od for. 8, 12, 18, 25 i više.
Harmonike na meh od for. 4, 8, 12, 16 i više.
Ustne harmonike od sv. 10, 20, 30 i više.

Corso br. 39. Trst.

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!

Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, za
obraćanje sena, konjske grablje, tiskalnice za seno, mla-
tilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triero, mlinove za
čišćenje žita, strojeve za trebljeće kuruze, Häckselove
strojeve za rezanje krame, mlinove za drobnu melju,
strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalnice za
voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice,
tiskalnice za masline, strojeve proti peronospori, stro-
jeve za lupljenje voća, spreme za sušenje voća i povrća,
vinske sisaljke, spreme za konobu, sisaljke za vodu,
okrugle pile, decimalne težulje, težulje za blago, separate za mlijeko,
dizaljke za posudje, vrtalje strojeve, samostalno djelujuće tiskalnice krme,
prace strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.

Sve izvrsne izvedene. — Jamstvo, svaki uvjeti za plaćanje, dobra paketa!

Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva

Ig. Heller, Beč

6-20

Bogato ilustrirane, od 144 stranica, cienike u njemačkom, talijanskom i slavenskom
jeziku šalje se na zahtjev badava i franko. Solidna zastupstva ustanjavati će se posvad-

!!! POSUDE !!!

Plemićem, visokim osobam, vlastnikom kuća i
posjeda, činovnikom, štabnim časnikom, umirovljeni-
nikom, nadalje za rente, zapise, uložke, baštinstva i
uživanje prihoda točno i brzo od for. 1000 dalje
sve do najviše svote.

Za uložene vrednostne papire do 85%.

Pobliže vesti iz prijaznosti kod višeg nadzor-
nika J. Kleina, Beč II. Ob. Donaustrasse 59.

Tajnost zajamčena!

Tiskara Dolac.